

На 20.04.2011 г. около полунощ Георги бил в барче в циганската махала в град Айтос, област Бургас, когато при него отишли приятелите му – Иван и Петър. По предложение на Иван тримата решили да отидат в стопанския двор, находящ се с. Ясеново, община Руен, област Бургас и да откраднат вещи, които биха могли да продадат на вторични суровини. За целта тримата отишли до дома на техния познат Добромир и Петър го накарал да ги откара до набелязаното място, заплашвайки го, че ако им откаже, ще го „натопа“ в полицията за кражба, извършена от тях в предходната вечер. Така, вече след полунощ, четиримата потеглили към с. Ясеново, с управлявания от Добромир лек автомобил „Фолксваген Голф“. Когато пристигнали в селото, Добромир спрял автомобила близо до гробищата. Георги, Иван и Петър слезли и отишли пеша до стопанския двор. Влезли в двора през съборена оградна мрежа. Вече било около 02.45 часа на 21.04.2011 година. По това време на смяна бил дежурния пазач Радослав, на когото било възложено да охранява сградите и всички намиращи се в тях и в района на стопанския двор вещи. Същият стоял в стаята на пазачите под навеса, когато чул лая на едно от кучетата и излязъл навън да види какво става. Пазачът забелязал до вратата на стаята му да стои Иван. Същевременно към него се насочил Георги, който държал в ръката си намерена наоколо лопата с дървен сап. Радослав едва успял да ги попита какво търсят в стопанския двор, когато бил ударен силно в лявата част на главата си от Георги със сапа на лопатата. Веднага след това пазачът бил хванат за ръцете и вкаран от Иван и Петър в стаята на пазачите. От раната на главата на Радослав потекла кръв. Той бил поставен да седне на леглото. Петър опрял нож във врата на пазача и поискал телефона му, а пострадалият отговорил, че няма такъв. След това Петър излязъл навън, а Иван останал да пази Радослав. Петър и Георги се насочили към склада под същия навес в съседство със стаята на пазачите. В склада намерили вещи на Хасан. Вратата на склада била дървена и заключена с катинар. Петър ритнал вратата, изкъртил част от касата, на която се държала едната от халките на катинара и вратата се отворила. Влязъл вътре и оттам започнал да подава на стоящия пред склада Георги различни вещи. Така двамата изнесли пред склада 1 бр. монофазен електрожен "Кра-кра" /работеш/, 1 бр. ъглошлайф "Скил" - голям /употребяван/, 1 бр. къртач "Хилти TE 55", заедно с бургията към него, 1 бр. ел.дрелка "Бош" - голяма /употребявана/, 1 бр. ел.дрелка "Скил" - малка /употребявана/ с бургия 6 мм. към нея /употребявана/, 1 бр. кабел за

подаване на ток на автомобил - правен, 30 м. монофазен удължител 2,5 кв. /употребяван/, 1 бр. монофазен щепсел /употребяван/, 1 бр. двоен контакт /употребяван/, 30 м. трифазен удължител 4 кв. /употребяван/, 1 бр. щепсел за трифазен ток /употребяван/ и 1 бр. контакт за трифазен ток /употребяван/. Междувременно Добромир се уплашил, че е спрял до гробищата и се придвижил с колата до въпросния стопански двор, като спрял на черен път. Георги и Петър влезли в стаята на пазачите и казали на Иван, че са готови и ще тръгват. Там влязъл и Добромир. Пред пазача използвали измислени имена, като разговаряли помежду си. Петър се засилил отново да удари Радослав, но останалите го възпрели. Същият се ядосал, хванал намиращия се там приемник на "Булсатком" и го тръшнал в земята, след което излязъл заедно с останалите, заповядвайки на пазача да не се обажда на никого в следващия половин час. Изнесените от склада вещи, собственост на Хасан отнесли и натоварили в автомобила на Добромир, след като разбили катинара, с който била заключена входната врата на стопанския двор. Прибрали се в гр. Айтос и там разтоварили отнетите вещи в дома на Петър и Иван. На следващия ден продали двете дрелки /едната ведно с бургията към нея/ на Кирил, а ъглошлайфа - на Генчо, без да им съобщават какъв е произхода на вещите. Къртачът с бургията на него останал в Иван. Останалите вещи предали на пункт за вторични суровини. След разкриване на деянието Кирил и Генчо върнали с протоколи за доброволно предаване закупените от тях вещи, а Иван - останалия у него къртач и тези вещи били върнати на собственика им срещу разписка.

Съгласно заключението по назначената по делото стоково-оценъчна експертиза стойността на отнетите вещи възлизала общо на 1057,70 лв. Според заключението всяка една от вещите е със следната стойност: 1 бр. монофазен електрожен "Кра-кра" /работещ/ - 140 лв., 1 бр. ъглошлайф "Скил" - голям /употребяван/ - 130 лв., 1 бр. къртач "Хилти TE 55" - 460 лв., 1 бр. бургия за "Хилти" - 18 лв., 1 бр. ел.дрелка "Бош" - голяма /употребявана/ - 160 лв., 1 бр. ел.дрелка "Скил" - малка /употребявана/ - 45 лв., 1 бр. бургия 6 мм. /употребявана/ - 1 лв., 1 бр. кабел за подаване на ток на автомобил - правен - 7 лв., 30 м. монофазен удължител 2,5 кв. /употребяван/ - 30 лв., 1 бр. монофазен щепсел /употребяван/ - 1 лв., 1 бр. двоен контакт /употребяван/ - 2 лв., 30 м. трифазен удължител 4 кв. /употребяван/ - 60 лв., 1 бр. щепсел за трифазен ток /употребяван/ - 1,50 лв. и 1 бр. контакт за трифазен ток /употребяван/ - 2,20 лв.

Според заключението по назначената по делото съдебно-медицинска експертиза, в резултат от нанесения удар в главата със сапа на лопатата, на пострадалия Радослав била причинена лека телесна повреда - разкъсно - контузна рана в лявата слепоочна област, кръвонасядане и оток на меките тъкани в лявата половина на главата, причинили в съвкупност временно разстройство на здравето, неопасно за живота на пострадалия.

Видно от приложената по делото справка за съдимост, Петър е осъждан многократно на лишаване от свобода за извършени от него тежки умишлени престъпления, като две от присъдите му са по НОХД № 11хх/2009 г. по описа на БРС, влязла в сила на 20.10.2009 г., по която е осъден за извършено на 30.09.2008 г. престъпление по чл. 196, ал.1, т.2, вр. с чл. 195, ал.1, т.3 и т.5, вр. с чл. 194, ал.1, вр. с чл. 29, ал.1 б.А, вр. с чл. 26, вр. с чл. 55, ал.1, т.1 НК на една година и шест месеца лишаване от свобода ефективно и по НОХД № 6хх/2007 г. по описа на БРС, влязла в сила на 01.06.2007 г., за извършено от него през месец юли 2006 г. престъпление по чл. 196, ал.1, т.2, вр. с чл. 195, ал.1, т.5, вр. с чл. 194, ал.1, вр. с чл. 29, ал.1 б.А и Б, вр. с чл. 26, ал.1, вр. с чл. 55, ал.1, т.1 НК - на две години лишаване от свобода ефективно.

От приложената по делото справка за съдимост се установява, че Иван е осъждан многократно на лишаване от свобода за извършени от него тежки умишлени престъпления, като две от присъдите му са постановени по НОХД № 4хх/2006 г. по описа на БРС, влязла в сила на 26.05.2006 г. на единадесет месеца лишаване от свобода ефективно, за извършено от него на 25-29.09.2005 г. престъпление по чл. 195, ал.1, т.7, вр. с чл. 194, ал.1, вр. с чл. 28, ал.1, вр. с чл. 20, ал.2, вр. с чл. 26, ал.1, вр. с чл. 55, ал.1, т.1 НК и по НОХД № 16хх/2009 г. по описа на БРС, влязла в сила на 01.02.2010 г., по която е осъден на четири месеца лишаване от свобода ефективно, за извършено от него на 26.12.2008 г. престъпление по чл. 195, ал.1, т.3, т.4, т.5 и т.7, вр. с чл. 194, ал.1, вр. с чл.чл. 28, ал.1, вр. с чл. 55, ал.1, т.1 НК.

Видно от приложената по делото справка за съдимост, Георги е осъждан на "пробация" по НОХД № 9хх/2009 г. и по НОХД № 16хх/2009 г., двете по описа на БРС, за извършени от него престъпления по чл. 346, ал.2, т.1, вр. ал.1, вр. с чл. 20, ал.2, вр. с чл. 63, ал.1, т.3 и чл. 55, ал.1, т.2 б.Б от НК, по чл. 197, т.3, вр. с чл. 195, ал.1, т.3, т.4 и т.5, вр. с чл. 194, ал.1, вр. с чл. 63, ал.1, т.3, вр. с чл. 55, ал.1, т.2 б.Б от НК и по чл. 346, ал.2, т.3, вр. ал.1, вр. с чл. 20, ал.2, вр. с чл. 63, ал.1, т.3,вр. чл. 55 ал.1 т.2 б „Б от НК.

ВЪПРОСИ:

1. Посочете каква следва да бъде правната квалификация на извършените деяния от Георги, Иван и Петър и обосновайте съставомерните им признаци от обективна и субективна страна?
2. Съставете обвинителен диспозитив на деянията за всеки един от извършителите?
3. Какви действия по разследването е следвало да бъдат проведени, за да се установи разкриването на обективната истина по случая?
4. Необходимо ли е задължително участие на защитник и ако да – на какво основание?
5. Какви експертизи следва да бъдат назначени в хода на разследването, с оглед предмета на доказване по делото?
6. Кой са пострадалите лица и в какви процесуални качества могат да участват в досъдебното и съдебно производство?

КАЗУС № 9

Казусът е съставен по:

Присъда № 87 от 14.07.2011 г. на ОС - Ямбол по н. о. х. д. № 312/2011 г.

Решение № 195 от 25.10.2011 г. на БАС по в. н. о. х. д. № 214/2011 г.

Решение № 560 от 15.12.2011 г. на ВКС по н. д. № 2871/2011 г., II н. о., НК.

ВЪПРОСИ:

1. Посочете каква следва да бъде правната квалификация на извършените деяния от Георги, Иван и Петър и обосновайте съставомерните им признаци от обективна и субективна страна?
2. Съставете обвинителен диспозитив на деянията за всеки един от извършителите?
3. Какви действия по разследването е следвало да бъдат проведени, за да се установи разкриването на обективната истина по случая?
4. Необходимо ли е задължително участие на защитник и ако да - на какво основание?
5. Какви експертизи следва да бъдат назначени в хода на разследването, с оглед предмета на доказване по делото?
6. Кои са пострадалите лица и в какви процесуални качества могат да участват в досъдебното и съдебно производство?

Отговори:

1. Петър - престъпление по чл. 199, ал.1, т. 4 вр. чл. 198, ал.1 вр. чл. 20, ал. 2 вр. чл. 29, ал.1 б "а" и "б" от НК - квалифициран грабеж в съучастие при условията на опасен рецидив.

Иван - престъпление по чл. 199, ал.1, т. 4 вр. чл. 198, ал.1 вр. чл. 20, ал.2 вр. чл. 29, ал.1 б "б" от НК - квалифициран грабеж в съучастие при условията на опасен рецидив.

Георги - престъпление по чл. 198, ал.1 вр. чл. 20, ал.2 от НК - грабеж в съучастие.

Обект на престъплението грабеж са обществените отношения свързани с правото на собственост и тези, свързани с неприкосновеността на отделната личност.

От обективна страна Петър, Иван и Георги са осъществили изпълнителното деяние на съставното престъпление грабеж, включващо два акта, които са взаимно свързани, осъществени въз основа на едно решение и насочени към постигането на една и съща цел. Единият акт е употреба на сила, която в конкретния случай се изразява в удар със сап на лопата в лявата част на главата на пострадалия Радослав. Налице е и вторият акт от изпълнителното деяние - отнемане на чужди движими вещи, на обща стойност в размер на 1057,70 лв., от техния владеец - Радослав без негово съгласие, с намерение противозаконно да ги присвоят. Двата акта - отнемането на вещите и употребата на сила, са функционално свързани помежду си – принудата /чрез употребата на физическа сила/ е средството за сломяване на съпротивата на Радослав и преминаване на вещите във фактическата власт на Петър, Иван и Георги.

Субекти на престъплението са трите наказателно отговорни лица Петър, Иван и Георги, които са действали в съучастие като извършители, като първите двама са осъществили деянието при условията на опасен рецидив.

От субективна страна деянието е извършено при пряк умисъл. Тримата извършители са съзнавали, че вещите са чужди и се намират във владението на Радослав, че той не е съгласен да им ги предаде и че чрез използване на сила същите ще преминат в тяхна фактическа власт. Същите са искали настъпването на престъпния резултат и пряко са го целели.

2. Диспозитив за Петър - за това, че на 21.04.2011 г. около 02.45 часа в стопанския двор на с. Ясеново, община Руен, област Бургас, действайки при условията на опасен рецидив и в съучастие като съизвършител с Иван и Георги, отнел чужди движими вещи на обща стойност 1057,70 лева, от владението на Радослав, собственост на Хасан, с намерение противозаконно да ги присвои, като за това е употребена сила - удар с лопата в главата на Радослав.

Диспозитив за Иван - за това, че на 21.04.2011 г. около 02.45 часа в стопанския двор на с. Ясеново, община Руен, област Бургас, действайки при условията на опасен рецидив и в съучастие като съизвършител с Петър и Георги, отнел чужди движими вещи на обща стойност 1057,70 лева, от владението на Радослав, собственост на Хасан, с намерение противозаконно да ги присвои, като за това е употребена сила - удар с лопата в главата на Радослав.

Диспозитив за Георги - за това, че на 21.04.2011 г. около 02.45 часа в стопанския двор на с. Ясеново, община Руен, област Бургас, действайки в

съучастие като съизвършител с Петър и Ибан, отнел чужди движими вещи на обща стойност 1057,70 лева, от владението на Радослав, собственост на Хасан, с намерение противозаконно да ги присвои, като за това употребил сила - удар с лопата в главата на Радослав.

3. В хода на разследването е необходимо да бъдат извършени следните действия по разследване и процесуални действия: оглед на местопроезшествие, който да бъде обективиран в протокол заедно с приложен към него фотоалбум; назначаване на съответните експертизи /същите са посочени в отговора на въпрос № 5/; в процесуалното качество на свидетели трябва да се разпитат всички лица, имащи отношение по случая, като при наличие на противоречиви свидетелски показания следва да бъдат извършени очни ставки, а по отношение на лицата, имащи родствена или друга връзка, за която законодателят е предвидил специални гаранции, следва да бъдат съобразени разпоредбите на чл. 119 и чл. 121 НПК; съставяне на протоколи за доброволно предаване на върнатите инкриминирани вещи; привличане на обвиняеми; предявяване на обвинения; изготвяне на справки за съдимост и изискване на характеристични данни за обвиняемите; запознаване на пострадалите с правата им в наказателния процес и връчване на формуляри по Закона за подпомагане и финансова компенсация на пострадали от престъпления; предявяване на разследването.

4. В условията, посочени в казуса, не се съдържат данни за необходимост от „абсолютно“ задължителна защита по смисъла на чл. 94 ал. 1 т. 1, 2, 3, 6 и 8 от НПК, както и на „условно“ задължителна защита по смисъла на чл. 94 ал. 1 т. 4, 5 и 9 от НПК. Задължително би било участието на защитник, ако Георги евентуално е непълнолетен, или ако по отношение на Петър и/или Иван бъде направено искане по чл. 64 от НПК с оглед на съдебното им минало. Ако тези условия са налице, то тогава би била приложима и разпоредбата на чл. 94 ал. 1 т. 5 от НПК по отношение на останалите обвиняеми.

5. Видно от условието в казуса със сигурност са били назначени стоково - оценъчна експертиза за стойността на отнетите вещи и съдебно - медицинска експертиза относно причинените телесни повреди на пострадалия пазач Радослав. Ако лопатата, с която е ударен пазачът, е приобщена като веществено доказателство, следва да ѝ бъде назначена дактилоскопна, а при преценка и ДНК експертиза (с цел установяване на

ДНК материал от извършителя и кръв от пострадалия). С оглед предмета на доказване биха могли да бъдат назначени също така дактилоскопна и/или трасологична експертиза за следите, оставени от извършителите на местопрестъплението; видео-техническа експертиза и/или лицево - идентификационна експертиза - при наличие на камери в стопанския двор или по пътя към него; комплексна съдебно - психологическа и психиатрична експертиза на обвиняемите - за даване на експертно заключение дали те са могли да разбират свойството и значението на извършеното и да ръководят постъпките си.

6. Владелецът на инкриминираните вещи Радослав и техният собственик Хасан, които са претърпели съответно неимуществени и имуществени вреди от престъплението, имат качеството на пострадали в досъдебното производство. В съдебната фаза на наказателния процес те могат да се конституират като частни обвинители, а също така и като граждански ищци, ако не се предявили гражданския си иск по реда на ГПК.